

T.C.
KIRKLARELİ VALİLİĞİ
İL UMUMİ HIFZISSİHHA KURULU KARARI

Karar Tarihi : 02.06.2020

Karar No : 2020/56

Dünya Sağlık Örgütü tarafından “*Pandemi*” kapsamına alınan Koronavirüs (Covid-19) salgınının yayılmasının önlenmesine yönelik tedbirler kapsamında, kontrollü normalleşme süreci aşamasına geçilmiş bulunmaktadır.

Gelinen aşamada virüsün yayılma ve bulaş hızının azalması, vaka artış hızının düşüşe geçmesi yönünde kaydedilen olumlu gelişmeler doğrultusunda kontrollü normalleşme sürecine geçilmiş, Sayın Cumhurbaşkanımızın Başkanlığında 28.05.2020 tarihinde toplanan Cumhurbaşkanlığı Kabine Toplantısında Bilim Kurulunun önerileri doğrultusunda getirilen yasaklama/kısıtlamaların bazılarının kaldırılabilceği değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda, İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulunca İçişleri Bakanlığının 02.06.2020 tarihli ve 8680 sayılı; Konaklama Tesislerinde Uygulanacak Standartlar ve Tedbirleri konulu Genelgesi doğrultusunda, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 26. maddesine istinaden gerçekleştirilen toplantıda, Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 27. ve 72. maddeleri uyarınca; Halen faal olan veya yeni faaliyete geçecek olan; otel, termal/kaplıca otelleri, motel, apart otel, pansiyon, kamu kurum ve kuruluşlarına ait misafirhaneler/kamplar ile her türlü konaklama tesislerinin faaliyetlerine izin veren mevzuat hükümleri (Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelik, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik vb.) ile iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tedbirlere ilave olarak aşağıda belirtilen önlemlerin alınması ve uygulanmasına karar verilmiştir.

A) Genel Esaslar

1. Bilim Kurulunun sektörel bazda yayınladığı rehberler esas alınarak konaklama tesisinin bünyesinde bulunan tüm bölümlerine yönelik (misafir odaları, yemekhane/restoran, mutfaklar, yüzme havuzları, spor merkezleri, hamam, sauna, SPA merkezi, kaplıca vb.) temizlik/hijyen uygulamaları ve süreçleri, misafir/personelde hasta, semptomlu, şüpheli durumların varlığı ve acil hallerde ulaşılabilecek kişi/kurumları, hastalık belirtileri gösteren misafire personelin yaklaşımını ve bu kapsamda alınacak önlemleri belirlemek üzere “*Tesis İçi Salgın Tedbir Planı*” hazırlanacaktır. Bu planda;

- a. Tesisin koronavirüs sorumlusu/sorumlularının ad, soyad ve iletişim bilgileri,
- b. Tesiste yer alan restoran, kafeterya, hamam, sauna, buhar banyosu, masaj üniteleri, jimnastik salonu/spor salonu gibi özel ve genel kullanıma özgü alanların her birinde bu Genelge dahilinde belirlenen kuralların yanı sıra mesafenin korunmasını sağlamak üzere aynı anda kaç personelin/misafirin bulunabileceğine yönelik planlamalar,

- c. Tesiste bulunan ortak kullanım alanlarında mesafeye yönelik yer işaretlemeleri, bualanların çalışma saatleri, çalışma usulleri (randevu, sıra usulü vb.), her kullanım sonrası uygulanması gereken temizlik, dezenfekte ve havalandırma işlemleri ve bu işlemlerin süresi, temizlik/dezenfekte/havalandırma işlemleri sonrasında yeni misafirin kabulü için beklenilecek süreye yönelik planlamalar,
- ç. Lokanta/restoran ve resepsiyon gibi mesafenin korunmasını zorlaştırabilecek alanlara yönelik yer işaretlemeleri, şerit ve bariyer düzenlemesi vb. tedbirler,
- d. Tesis içerisinde misafirlerin birbirleri ve personel ile temasını en aza indirmek, mesafenin korunmasını sağlamak ve misafirlerin ulaşmak istedikleri yere kolayca ulaşmalarını sağlamak amacıyla; koridorların/alanların gidiş/dönüş yönlü olacak şekilde zemin işaretlemelerini içeren gerekli tedbirler,
- e. Tesis bünyesinde bulunan tüm bölümler için (lokanta/restoran, mutfaklar, sporsalonları, misafir odaları vb. alanlar için ayrı ayrı oluşturulacak) tesis personeline yönelik takip ve denetim çizelgeleri,
- f. Tüm genel kullanım alanlarının (genel tuvalet, lobi, resepsiyon, tesis koridorları vb.)temizliği/dezenfekte edilme sıklığı (bu süre 2 saati aşmayacak şekilde belirlenecektir), bu alanların temizlik/dezenfeksi için kullanılacak araç, gereç ve malzemeler ile bunların kullanımlarına ilişkin standartlar,
- g. Tesisin tüm alanlarının (misafir odaları, yemekhane/restoran, mutfaklar, ortakkullanım alanları vb. dahil) temizliğinde personel tarafından uyulacak standartlar, temizlik esnasında kullanılacak koruyucu ekipmanlar (tıbbi/bez maske, tek kullanımlık eldiven, yüz koruyucu siperlik vb.) ve bunların kullanım sürelerinin yanı sıra Koronavirüsle mücadele kapsamında yapılacaklar hakkında verilecek teorik/pratik eğitimler ve denetim usulleri,
- ğ. Tesislerde konaklayan misafirlerin konaklama süreleri bittikten sonra odanın temizliği/dezenfekte edilmesi ve havalandırılması, aynı odaya yeni misafirin kabulüne ilişkin prosedürler,
- h. Tesise kabulü yapılacak gıda ve temizlik maddeleri vb. tesis dışından gelen her türlü malzemenin kabulüne ilişkin usul ve esaslar, bu malzemeleri getiren kişilerle temas edecek tesis personelinin ad, soyad ve iletişim bilgileri ile bu kişilerle temasın en aza indirilmesine yönelik alınacak tedbirler (Bu kapsamda, ilgili personel temas ettiği kişilerin ad, soyad ve iletişim bilgilerini kayıt altına alacak ve bu bilgiler asgaride 14 gün süreyle muhafaza edilecektir.),
- ı. Misafirlerin ve personelin tesisin tüm alanlarını kullanırken uymaları gereken sağlık ve hijyen kuralları hakkında bilgilendirilmesi ve bu kuralların personele tebliği,
- i. Misafir ve personelde hasta, semptomlu, şüpheli durumların varlığı ve acil hallerde ulaşabilmek ve gerekli yönlendirmeyi yapabilmek üzere tesise en yakın sağlık kuruluşu, bu sağlık kuruluşunun adresi, telefon numarası,

j. Hastalık belirtileri gösteren personel/misafirle ilgilenecek tesis görevlisi/görevlilerinin ad, soyad ve telefon bilgileri (bu kişiler 24 saat esasına göre görev yapacaktır.),

Tesis görevlisinin şüpheli veya pozitif vaka durumunda olan kişilere yaklaşımı, Sağlık Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenen/belirlenecek usul ve esaslar dahilinde şüpheli/hastanın sağlık kuruluşuna yönlendirilmesi, takibi, konaklamasına ilişkin esaslar,

k . Koronavirüs (Covid-19) şüphesi ile en yakın sağlık kuruluşuna yönlendirilen personel/misafirin konakladığı odanın temizliği/dezenfektasyonunun yapılma usulleri (temizlik personelinin bu işlemleri yaparken kullanacağı koruyucu ekipmanlar ve işlem süresi vb.), bu kişilerin temas ettiği kişilere ve diğer misafirlere yönelik alınacak tedbirler,

hususları ile her tesisin bulunduğu bölgenin özellikleri (vaka sayısının yoğunluğu vb.) dikkate alınarak ihtiyaç duyacağı diğer hususlara da yer verilecektir.

2. “Tesis İçi Salgın Tedbir Planı” kapsamında, uyulması gereken kurallar tesiste personel ve misafirlerin kolaylıkla görebileceği alanlara (lobi, resepsiyon, yoğun olarak kullanılan koridorlar, restoran/lokanta girişleri vb.) ve misafir odalarına asılacaktır. Bahse konu plan tesisin internet sitesinde de yayımlanacaktır.

3. “Tesis İçi Salgın Tedbir Planı” kapsamında, misafirler tarafından kullanılacak konaklama tesisinin bünyesinde bulunan tüm bölümler/alanlar için bu genelge kapsamında uyulması gereken tüm kurallar belirlenecek ve bu kuralların uygulanması ve denetiminden sorumlu personel görevlendirmesi yapılacaktır. Bu görevlendirme yapılırken tesisin büyüklüğü göz önünde bulundurulacak, görevlendirilecek personel sayısı da bu doğrultuda belirlenecektir.

4. Plan düzenli aralıklarla değerlendirilecek, uygulamada karşılaşılan sorunlar, getirilen çözümler ve kamu kurum veya kuruluşlarınca uygulamaya konulan ilave tedbirler dikkate alınarak güncellenecektir.

5. Koronavirüs sorumlusu/sorumluları tarafından gerektiğinde ibraz edilmek üzere hijyen ve temizlik tedbirleri başta olmak üzere her bir alan için alınan/uygulanan tedbirlere ilişkin günlük/periodyk izleme formları ve kontrol listeleri hazırlanacaktır.

6. Koronavirüs sorumlusu/sorumluları söz konusu formları kullanarak her saat başı tesiste alınması gereken tedbirleri denetleyecek, aksaklıkları giderecek ve varsa alınması gereken ilave tedbirler konusunda tesis yönetimini bilgilendirecektir.

7. Tesislerde konaklamaya gelen misafirlerin hem diğer misafirlerle hem de tesis personeliyle fiziksel temasını azaltmak amacıyla tesisin ortak kullanım alanları için mesafe planları hazırlanacaktır. Hazırlanan bu planlar çerçevesinde tesisteki tüm ünitelerin girişlerinde ve sıra oluşabilecek her noktada mesafeyi sağlamaya yardımcı yer işaretlemeleri yapılacaktır.

8. Tesislerdeki ortak kullanım alanlarında (restoran/yemekhane giriş/çıkış, ATM noktaları, lavabo çıkışları, havuz, plaj, hamam, sauna, termal/kaplıca vb.) el antiseptiği veya dezenfektan bulundurulacak, teması mümkün olduğunca azaltabilmek için bunların mümkünse fotoselli olmaları sağlanacaktır.

9. Koronavirüs (Covid-19) ve hijyen uygulamalarına ilişkin bilgilendirme afiş/panoları hazırlanacak, personel ve misafirlerin rahatlıkla görebileceği alanlara asılacaktır.
10. Misafirlere, resepsiyonda Koronavirüs (Covid-19) ile hijyen konusunda alınan önlemler ve uygulamalar ile misafirlerin uyacakları kurallar hakkında yazılı bilgilendirme yapılacaktır.
11. Misafirlerin talep etmesi halinde tesis girişinde yeterli miktarda maske bulundurulacaktır.
12. Konaklama tesislerinde Koronavirüs (Covid-19) şüphesi taşıyanlar ile pozitif olan vakalar karşısında ne tür işlemlerin yapılacağına ilişkin usul ve esaslar Kültür ve Turizm ile Sağlık Bakanlıklarınca belirlenecektir.
13. İlgili mevzuat gereğince bünyesinde revir/sağlık birimi bulundurması zorunlu olan işletmeler, bu kapsamdaki personelin tam zamanlı olarak görev yapmalarına ilişkin gerekli planlamaları yapacaktır.
14. Pandemi süresince tesislerde bulunan kapalı alanlarda konser, gösteri vb. toplu etkinliklerin yapılmasına müsaade edilmeyecektir.
15. Tesis bünyesinde bulunan mescitler 22/05/2020 tarihli ve 8357 sayılı Genelge hükümlerine uygun olarak kullanıma açılabilir. Mescitlerin anılan Genelge kapsamında kullanımına ilişkin gerekli bilgilendirmeler (afiş, pano vb.) mescit girişlerine asılacak, bu koşullar haricinde mescitlerin kullanılmasına kesinlikle müsaade edilmeyecektir.
16. Valilik/Kaymakamlıklarca, konaklama tesisleri ve alt faaliyetlerine ilişkin Sağlık Bakanlığı Koronavirüs Bilim Kurulu, ilgili Bakanlıklar ile yetkili kamu kurum ve kuruluşlarının yaptığı/yapacağı tüm düzenlemeler takip edilerek uygulama gözden geçirilecek ve gerekli hallerde güncellenecektir.

B) Personel ve Eğitim

1. Personel girişinde, dezenfeksiyon paspasları ve el dezenfeksiyonu veya antiseptiği bulundurulacaktır.
2. Personelin tesise giriş/çıkışlarında vücut ısı ölçümleri termal sensörlerle ya da temassız ateş ölçerlerle yapılacak ve bu veriler günlük olarak kayıt altına alınacak ve asgari 14 gün süreyle saklanacaktır. Ayrıca personelin birlikte yaşadığı kişilerin de koronavirüs (Covid-19) açısından izlenebilmesi için personelden bu kapsamda bilgi alınacaktır.
3. Tesislerde çalışan personel için yeterli miktarda koruyucu ekipman bulundurulacaktır. Tüm personel, çalışma esnasında çalışma alanının gerektirdiği tıbbi/bez maske, yüz koruyucu şeffaf siperlik vb. kişisel koruyucu ekipmanı kullanacaktır (Maske nemlendikçe ya da kirlendikçe değiştirilecek, yeni maskenin takılması esnasında ise el temizliğine özen gösterilecektir.).

4. Personel kıyafetlerinin günlük temizliği ve hijyeni sağlanacaktır.
5. Personel, el hijyenine dikkat etmesi konusunda sürekli uyarılacaktır. (El hijyenini sağlamak için ellerin en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanacağı, su ve sabunun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiğinin kullanılacağı hususu esas alınacaktır.)
6. Eldivenin doğru kullanılmaması Koronavirüs (Covid-19) bulaş riskini artırabileceğinden personelin kart, para veya fiş alırken teması önlemek üzere eldiven kullanmak yerine ellerin yıkanması veya el antiseptiği kullanılması yeterli olacaktır.
7. Aynı vardiyada mümkün olduğunca aynı personelin çalıştırılmasına özen gösterilecektir.
8. Tesis bünyesinde görev alan personele işletmede uygulanacak plan, hijyenik malzeme ve koruyucu ekipmanların kullanımı konusunda periyodik temel eğitimler verilecek/verdirilecektir. Söz konusu eğitimler mesafe kurallarına uygun ortamda mümkünse uzaktan eğitim (e-eğitim) metoduyla gerçekleştirilecektir.
9. Temas ve izlem haritası oluşturulabilmesi amacıyla ünitelerden sorumlu yöneticilerce personelin gün içerisinde çalıştığı hizmet alanı, saati ve süresini gösterecek şekilde kayıt tutulması sağlanacak ve bu veriler asgari 14 gün süreyle saklanacaktır.
10. Tesislerde görevli personelin duş-tuvalet, dinlenme, ortak yemek ve sosyal alanları mesafe koşullarına göre düzenlenerek (bu konuda gerekirse yer işaretlemeleri, şerit, bariyer vb. düzenlemeler yapılacak) bu alanların kapasitesi belirlenecek ve belirlenen kapasiteye uygun olacak şekilde personelce kullanımına müsaade edilecektir. Bu alanların temizliği ve kurallara uygun şekilde dezenfeksiyonu düzenli olarak sağlanacaktır. Ayrıca buralarda alkol bazlı el antiseptiği/dezenfektanı bulundurulacaktır.
11. Tesislerde işe yeni alınacak ya da mevcut (çalışan) personelin işe başlayışı yapılmadan önce, Koronavirüs (Covid-19) hastası olup olmadığı veya hastalığı atlattıysa ise son negatif test sonucundan itibaren 14 günlük sürenin geçip geçmediği ve sonucu pozitif biriyle teması olması nedeniyle takibe girip girmediği sorgulanacaktır. Sorgulamalarda anılan durumlara rastlanılması halinde; gerekli tedaviyi olmadan ve/veya son negatif test tarihinden itibaren 14 günlük bir süre geçmeyen personelin işe başlayışı/işe devamı yapılmayacaktır. Ayrıca personelin işe kabul şartlarında Milli Eğitim Bakanlığı veya hijyen eğitimi verme yetkisi olan firmalardan “Hijyen Eğitimi Sertifikası”na sahip olma kriteri de dikkate alınacak, mevcut çalışan personelin bu Genelgenin yayımlanma tarihinden itibaren en geç 1 ay içerisinde uzaktan eğitim (e-eğitim) metoduyla anılan sertifikayı alması sağlanacaktır.
12. Personelin konaklama üniteleri/lojmanlarda koğuş sisteminde konaklama yapılmasına müsaade edilmeyecek, personelin en fazla 4 kişilik odalarda konaklaması sağlanacaktır. Bu alanlara dışarıdan ziyaretçi, akraba ve arkadaş kesinlikle kabul edilmeyecektir. Bu alanlarda ve personel transferlerinde mesafenin korunmasına yönelik önlemlerin (servis araçları için belirlenecek mesafe kurallarına uygun olarak personel taşınması, yemekhanelerde mesafeyi koruyucu gerekli yer işaretlemelerinin yapılması, tıbbi/bez maske kullanılması vb.) yanı sıra diğer hijyen önlemlerinin de alınması sağlanacaktır.

13. Tesis giriş/çıkışlarında görev yapan güvenlik görevlilerinin (fiili olarak görev yaptıkları süre boyunca) maske ile beraber yüz koruyucu/siperlik kullanmaları zorunlu olacaktır. Güvenlik görevlilerine yaptıkları işlemlerden (kimlik alıp-verme vb.) sonra kullanmaları için alkol bazlı el antiseptiği/dezenfektanı, tek kullanımlık mendil ve atıkları için özel çöp torbaları verilecektir.
14. Personel, kendisinde veya birlikte yaşadığı kişilerde Koronavirüs (Covid-19) semptomlarını görmesi halinde bu durumu vakit kaybetmeksizin tesis yöneticisine bildirecektir.
15. Tesis yönetimince personele belirli periyotlar halinde ve herhangi bir şüpheli durumun varlığı (yüksek ateş, öksürme, nefes daralması, koku alma duyusunda kayıp, halsizlik vb.) halinde Koronavirüs (Covid-19) testi yaptırılacak, sonuçlar kayıt altına alınarak muhafaza edilecek, test sonucu pozitif çıkan ya da test sonucu pozitif biriyle temaslı olması nedeniyle takibe giren, test sonucu pozitif olup iyileşen ancak son negatif test sonucundan itibaren 14 günlük takip süresi geçmeyen ve kendisi veya birlikte yaşadığı kişinin şüpheli durumda olması nedeniyle test yaptırılan personelin test sonucu alınana kadar çalışmasına kesinlikle müsaade edilmeyecektir.
16. Personelin tesise girişi/görevi esnasında herhangi bir hastalık belirtisi göstermesi halinde (yüksek ateş, öksürme, nefes daralması, koku alma duyusunda kayıp, halsizlik vb.) bu Genelgenin "**A) Genel Esaslar**" bölümünün 12 nci maddesinde yer verilen hükümlere göre hareket edilecektir.
17. Personel, koronavirüs semptomu/şüphesi bulunan misafir ile temas etmesi halinde nasıl hareket edeceği konusunda bilgilendirilecektir.

C) Temizlik ve Hijyen

1. Tüm alanların temizliği, yüzeyin niteliğine göre standartlara uygun dezenfeksiyon malzemeleri ile belirlenen sıklıkta yapılacak ve bu Genelgenin "**A) Genel Esaslar**" bölümündeki 5 inci madde uyarınca hazırlanacak günlük/periyojik izleme formları ve kontrol listeleri ile temizlik/hijyen uygulamaları düzenli olarak kayıt altına alınacaktır.
2. Temizlik personeli temizlik/dezenfekte işlemleri süresince mutlaka tıbbi/bez maske, şeffaf yüz koruyucu siperlik kullanacaktır. (Temizlik sonrasında personel maske ve eldivenlerini çıkarıp iş yerindeki çöp kutusuna atacak ve ellerini en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkayacaktır.)
3. Toz çıkaran süpürme veya yüksek basınçlı su veya kimyasal püskürtme işlemlerinden kaçınılacak, yer ve yüzeylerin temizliğinde nemli silme-paspaslama tercih edilecek, temizlik, su ve deterjan ile tek kullanımlık temizlik bezleri vasıtasıyla yapılacaktır.
4. Dezenfektan ile deterjan vb. kimyasal maddeler karıştırılmayacaktır. Dezenfektan vb. ürünlerin güneş görmeyen ve serin alanlarda muhafaza edilmesi sağlanacaktır.

5. Kapı kolları, tırabzanlar, asansör düğmeleri, elektrik düğmeleri, post cihazı, telefon, havlu kartı, oda kartı veya anahtarı, şezlonglar, duş bataryaları, masa/sehpa yüzeyleri gibi elle teması yoğun olan yüzeylerin sık sık temizliği ve dezenfeksiyonu yapılacak, günlük/periodyik izleme formları/kontrol listeleri ile temizlik/hijyen uygulamaları düzenli olarak kayıt altına alınacaktır.
6. Klor bileşikleri ile temizlik yapılmasının uygun olmadığı yazar kasa, bilgisayar klavyeleri, telefon ve diğer cihazların yüzeyleri %70'lik alkolle silinerek gerekli dezenfeksiyon sağlanacaktır.
7. Genel tuvaletlerin giriş kapısı mümkünse otomatik kapı sistemi olarak düzenlenecek, düzenlenememesi halinde uygun şekilde paravan konularak giriş kapıları açık tutulacaktır. Bu alanların zeminleri, klozetler, pisuarlar, lavabolar, musluk ve batarya başlıkları, kapı kolları sık sık (mümkünse her kullanımdan sonra dezenfekte edilebilecek bir planlama yapılacak) su ve deterjanla temizlenerek 1/10 oranında sulandırılmış çamaşır suyu kullanılarak dezenfekte edilecek ve ünitelerden sorumlu yöneticilerce günlük/periodyik izleme formları ve kontrol listeleri ile temizlik/hijyen uygulamaları düzenli olarak kayıt altına alınacaktır. Ayrıca tuvaletlerde devamlı sıvı sabun, tuvalet kağıdı, kağıt havlu ve çöp kutusu bulundurulacak ve teması mümkün olduğunca azaltabilmek için muslukların, sıvı sabun ünitelerinin mümkünse fotoselli olmaları sağlanacaktır. El kurutma cihazlarının kullanımına izin verilmeyecektir.
8. Kapalı mahallerin sıklıkla doğal havalandırması sağlanarak, klima ve havalandırma sistemleri Bilim Kurulunun belirlediği standartlara uygun olarak kullanılacaktır.
9. Kirli hava çıkışının yapıldığı noktalardan insan geçişi engellenecektir.
10. Tesis içerisinde yer alan dükkan/mağazaların; ilgisine göre Bilim Kurulunun sektörel bazda yayınladığı rehberler ve "Tesis İçi Salgın Tedbir Planına" uygun bir şekilde faaliyetlerine devam etmesi sağlanacaktır.
11. Koronavirüs (Covid-19) teşhisi konulan misafirin ya da tesis personelinin odasındaki nevresim, çarşaf, havlu vb. tüm tekstil malzemeleri ayrı ayrı poşetlere konularak çamaşırhane veya tesis dışında çamaşır yıkama hizmeti alınan firmaya iletilecek ve bu ürünlerin diğer malzemelerden ayrı olarak yıkanması sağlanacaktır.
12. Personel kullanım alanları ile misafir genel kullanım alanlarına atık kutuları konulacak, bu kutuların sadece maske, eldiven gibi hijyen malzemeleri için kullanılacağı belirtilecek ve bu atıklar imha edilirken diğer atıklarla birleştirilmeyecektir.
13. Tesis bünyesinde gıda ürünlerinin tedarikini, üretimini, hazırlığını/servisini yapan birimlerde çalışan personel ile bu birimlere geçici olarak giren tedarikçiler, bakım elemanları, mal getiren şoförler vb. kişilerle yakın temasta bulunulmaması, mesafe kuralına riayet edilmesi ve koruyucu ekipman kullanılması sağlanacaktır.

14. Tesislerin ortak kullanıma sunduğu, hasta ve özel gereksinimi olan bireyler tarafından kullanılan tekerlekli sandalye vb. araçlar bireysel kullanım sonrası mutlaka usulünce temizlenecek/dezenfekte edilecektir.

15. Tesislerde bulunan ve çok sayıda misafir tarafından kullanılan ATM noktası/alanlarına muhakkak el dezenfektanı konulacak, misafirlerin ATM'lere temas etmeden önce el dezenfektanı kullanmaları konusunda ATM noktalarına/alanlarına uyarıcı afişler asılacaktır. Ayrıca ATM'lerin yoğun temas edilen yüzeyleri her saat başı temizlenecek/dezenfekte edilecektir.

16. Şezlong, sandalye, sehpa ve oturma grupları üzerinde kumaş minder kullanılmayacak bunların yerine yıkanabilir/silinebilir özellikte minderler kullanılacak ve her kullanım sonrasında temizlenecektir.

17. Park hizmetinin verilmesi halinde araçta temas edilen her nokta (kapı kolu, direksiyon, vites vb.) temizlendikten sonra araç misafire teslim edilecektir.

Ç) Misafirlerin Tesislere Girişi

1. Konaklama tesisleri, yemekhane, spor merkezleri, plaj, hamam, sauna vb. ortak kullanım alanları için belirlenen/belirlenecek mesafe kurallarının herhangi bir sıkıntıya mahal vermeksizin uygulanmasına imkân verecek sayıda misafir kabulü yapacaktır.

2. Gelen misafirlerin tesislere kabulleri esnasında; termal kamera veya temassız ateş ölçerlerle ateşlerinin ölçülmesi, vücut sıcaklığı kontrollerinde kabul edilen sıcaklık aralığı haricinde bir tespitin yapılması ya da misafirlerin tesise girişte veya konaklamaları sırasında herhangi bir hastalık belirtileri göstermeleri durumunda (yüksek ateş, öksürme, nefes daralması, koku alma duyusunda kayıp, halsizlik vb.) ve acil hallerde bu Genelgenin "**A) Genel Esaslar**" Bölümünün 12 nci maddesinde yer alan hükümlere göre hareket edilecektir.

3. Misafirlerin tesislere giriş işlemleri sürecinde valiz ve/veya eşyalarının bellboy tarafından taşınması durumunda; bellboy tarafından misafirlerin eşyalarına temas edilen her nokta taşıma işlemi bittikten sonra dezenfektan malzemelerle silinecek veya eşya taşıma işlemi öncesinde her misafir için ayrı ayrı steril eldiven kullanılarak işlem gerçekleştirilecektir.

4. Misafirlerden son 14 gün içerisinde bulunduğu yerlerin, varsa kronik rahatsızlıkları, Koronavirüs (Covid-19) geçirip geçirmediikleri, geçirdiler ise son negatif test tarihinden itibaren 14 günlük sürenin geçip geçmediği ve sonucu pozitif biriyle temaslı olması nedeniyle takibe girip girmediğine ilişkin bilgilendirme istenilecektir. Koronavirüs (Covid19) hastası olan, hastalığı atlatmış olsalar bile (uygulanan ve sonucunun negatif olduğu bildirilen son test tarihi üzerinden asgaride 14 günlük süre geçmesi gerekmektedir.) bu durum üzerinden asgari olarak belirlenen süre geçirmediği tespit edilen ya da test sonucu pozitif biriyle temaslı olması nedeniyle takip altında olan misafirlerin tesise kabulleri yapılmayacaktır.

5. Misafirlerin kullanımı için resepsiyon/danışma alanlarında alkol el antiseptiği/dezenfektanı, tıbbi/bez maske bulundurulacaktır.

6. Misafirlerin yapacağı ödemelerde, nakit ödeme yerine mümkün olduğunca temassız pos cihazları, online ödeme vb. yöntemler tercih edilecektir. Temaslı pos cihazı kullanılması halinde cihazın her kullanımından sonra temizlik ve dezenfeksiyonu yapılacaktır.
7. Oda kartı/anahtarı, havlu kartı, kalem, resepsiyon zili vb. ekipmanların kullanımının ardından uygun şekilde dezenfekte edilmesi sağlanacaktır.
8. Temas ve izleme takibinin yapılabilmesi amacıyla her misafirin bulunduğu kattaki diğer misafirlerin (özellikle sağ ve sol yan odaları ile karşı odasında kalanların) bilgileri tesislerden ayrılmalardan itibaren 14 gün süreyle muhafaza edilecektir.

D) Misafir Odaları

1. Odalarda bulunan su ısıtıcıları, televizyon ve klima kumandaları, kapı ve pencere kolları ile çekmece kulpları gibi misafirlerin sıklıkla temas ettiği/edebileceği tüm noktalar misafir tesisten ayrıldığında bu Genelgenin “C) Temizlik ve Hijyen” bölümündeki hükümlere uygun olarak temizlenecek ve dezenfekte edilecektir.
2. Odalarda bulunan şampuan, sabun, duş bonesi, vb. ürünler tek kullanımlık olacaktır.
3. Tesis yönetimince, misafirlerin konaklama süresi göz önünde bulundurularak her misafir için ayrı ayrı olacak şekilde gerekli tıbbi/bez maske vb. ve alkol bazlı el antiseptiği/dezenfektanı bulundurulması sağlanacaktır.
4. Odalarda misafirin kullanımına sunulan yatak örtüsü, çarşaf, yastık kılıfı vb. malzemeler her misafir için ayrı ayrı planlanacak, misafirin konaklama süresince belli aralıklarla en az 60° C’de yıkanacaktır. Her misafir ayrıldıktan sonra kişisel kullanıma sunulan malzemeler (havlu, çarşaf vb.) muhakkak temizlenecek/dezenfekte edilecektir.
5. Misafir odadan ayrıldıktan sonra odanın uygun yöntemlerle temizliği/dezenfeksiyonu ve havalandırması yapılmadan odaya yeni misafir kabul edilmeyecektir.

E) Mutfaklar

1. Mutfaklar, bu Genelgenin “C) Temizlik ve Hijyen” bölümündeki hükümlere uygun olarak ilgili ünitelerde çalışan personel tarafından temizlenecek/dezenfekte edilecektir.
2. Temizlik/hijyen uygulamaları ile ilgili ünitelerden sorumlu yöneticilerce belirtilen plan uyarınca hazırlanacak günlük/periodyk izleme formları ve kontrol listeleri ile yapılan iş/işlemler düzenli olarak kayıt altına alınacaktır.
3. Mutfaklarda tüm gıdaların temiz, gıdaya uygun nitelikte bir ekipman ile kapalı dolaplarda ve üzeri kapalı olarak depolanmasına ve bu gıdalara mümkün olduğunca az personelin temas etmesine yönelik önlemler alınacaktır. Çapraz bulaşmayı önlemek amacıyla işlem görmemiş gıda maddeleri ile hazırlanmış gıdalar mutfakta birbirlerinden ayrı yerlerde

muhafaza edilecektir. Ayrıca, gıda maddelerinin zeminle temas etmesini engelleyici tedbirler alınacaktır.

4. Mutfakta, personelin uyması gereken kurallar ve iyi hijyen uygulamaları ile ilgili görsel/yazılı bilgilendirme yapılacaktır.
5. Mutfaklarda çalışan personelin mutfığa girişleri iş kıyafetleri ve gerekli koruyucu ekipmanları ile (maske, şeffaf yüz koruyucu siperlik, eldiven, galoş vb.) yapılacak ve tesislerin mutfak bölümüne bu bölümde çalışan personel haricinde herhangi birinin girmesine kesinlikle müsaade edilmeyecektir.
6. Mutfak içerisinde gerekli alanlarda sağlam, kapalı şekilde muhafaza edilebilir çöp kovaları ile sadece maske, eldiven, şeffaf yüz koruyucu siperlik, galoş vb. hijyen malzemelerinin atılması amacıyla atık kutuları bulundurulacaktır.
7. Gıda üretim alanı ve mutfak alanında; hijyen bariyerleri, sterilizasyon cihazları, el ve vücut hijyeni için gerekli alet ve ekipman (özellikle hammadde ve ürün sevki esnasında kullanılmak üzere) bulundurulacaktır.
8. Tesisin tamamında (barlar, snack barlar dâhil) servis malzemeleri bulaşık makinesinde 60° C ve üzerinde yıkanacaktır.

F) Ortak Kullanım Alanları

1. Ortak kullanım alanları bu Genelgenin “C) *Temizlik ve Hijyen*” bölümündeki hükümlere uygun olarak temizlenecek/dezenfekte edilecektir.
2. Yapılan iş/işlemlere ilişkin günlük/periodyk izleme formları ve kontrol listeleri ile temizlik/hijyen uygulamaları düzenli olarak kayıt altına alınacaktır.
3. İşletmede asansör kullanılıyorsa, asansör içine 1’er metre ara ile sosyal mesafe yer işaretlemeleri yapılarak, asansörün toplam kapasitesinin üçte birini geçmemek kaydıyla kapasitesi belirlenecek ve yazılı/görsel bilgilendirme yapılacaktır.
4. Yemek salonları, toplantı salonu, pasta salonu, çok amaçlı salon, konferans salonu, lobi, resepsiyon alanı, oturma salonu, gösteri salonu, eğlence, animasyon alanları, satış üniteleri, açık alanlarda yer alan oturma/bekleme/yeme-içme düzenlemeleri ile havuz çevresi ve kıyıda bulunan gölgelikler/şezlong grupları dahil tüm genel kullanım alanları mesafe planına uygun olarak düzenlenecek, mesafeye ilişkin önlemler alınarak gerekli işaretlemeler yapılacak ve plana uygun kapasiteden fazla misafir kabul edilmeyecektir.
5. Aynı odada konaklayan veya aynı aileden olan misafirler için ortak kullanım alanlarında mesafe şartı aranmayacaktır.

6. Tesis içerisinde bulunan mini klüpler, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca kreşler için belirlenen usul ve esaslar göre faaliyetlerini yürütebilecektir. Kapalı alanlardaki çocuk oyun alanlarının faaliyetlerine ise izin verilmeyecektir.

7. Tesis içerisinde lobi/bekleme salonu alanları dahil olmak üzere oturma alanları, kafe, plaj, havuz vb. ortak kullanım yerlerinde kesinlikle tavla, okey, iskambil kağıdı vb. materyal bulundurulmayacaktır.

a. Restoran, Lokanta ve Yeme İçme Yerleri

Sağlık Bakanlığı Bilim Kurulu tarafından restoran, lokanta, kafeler ile içinde yemeiçme alanı bulunan dinlenme tesisleri, kitapçılar, büfe ve kantinler ile diğer işletmelerin restoran-kafe bölümleri dahil tüm yeme-içme yerleri belirlenen tedbirlere uygun bir şekilde faaliyetlerini yürütecektir.

1.Girişlerinde el antiseptiği bulundurulacak ve misafirlerin ellerini antiseptikle temizlemelerinden sonra girişleri sağlanacaktır.

2.Maskesiz misafir içeri alınmayacak, yanında maske yoksa verilmek üzere maske bulundurulacaktır. Misafirlerin yeme-içme faaliyeti dışında ve masadan kalktıklarında maske takması sağlanacaktır.

3.Yemek salonları, giriş alanı ve holü, ilave salonlar gibi genel alan kullanımları ve açık alanlar dahil tesisin tamamı sosyal mesafe planına uygun olarak düzenlenir. Tesisin içinde veya dışarısında sıra oluşabilecek her yerde (lavabo önleri, varsa sigara içme alanları vb.) 1,5 metre ara ile sosyal mesafe işaretlemeleri yapılır.

4.Yemek servisi verilen masalar arası mesafe her yönden 1,5 metre, yan yana sandalyeler arası 60 cm olacak şekilde düzenlenecektir. Grup halinde gelen müşteriler için masa birleştirmeleri yapılması halinde diğer masalarla 1,5 metre mesafe korunacak şekilde gerekli düzenleme yapılacaktır.

5.Masaların sadece karşılıklı oturma düzeni sağlanacaktır. Masa yanlarına sandalye konularak oturma düzeni oluşturulmayacaktır.

6.Karşılıklı oturmada masa eni 70 cm'den küçük masalarda çapraz oturma düzeni uygulanacak veya iki masa birleştirilerek kullanılacak, böylece karşılıklı oturma mesafesi artırılabilecektir.

7.Bütün masa düzeni kuralları masa şekline bakılmaksızın (kare, dikdörtgen veya daire) her masa için uygulanacaktır.

8.Yan yana tek kişilik oturma düzeni olan bar masası şeklindeki masalarda sandalyeler arası mesafe 1 metre olacak şekilde düzenlenecektir. Personel ile müşterinin doğrudan yüz yüze kaldığı bar masaları en az 1 metre genişlik olması ve bu alanlarda görev yapan personelin maske ve siperlik kullanması şartı ile kullanılacaktır.

- 9.Yemek/ara öğün saatleri yoğunluğa sebebiyet vermeyecek şekilde düzenlenecektir.
- 10.Her masada el antiseptiği veya kolonya bulundurulacaktır.
- 11.Lokanta/restoran alanlarında servis ekipmanları servis öncesi ve sonrası düzenli olarak temizlenecek ve dezenfekte edilecektir.
- 12.Ortak kullanımda olan çay/kahve makinası, sebil, içecek makinası ve benzeri cihazların aynı personel vasıtasıyla kullanımına müsaade edilecektir.
- 13.Masa üzerinde ortak kullanıma özgü tuzluk, biberlik, peçetelik vb. materyal bulundurulmayacak, mümkünse bunların yerine tek kullanımlık tuz, biber, peçete kullanılacaktır. Tek kullanımlık olmayan masa üstü her türlü donanım her müşteri kullanımından sonra deterjan ve yüzeyin niteliğine uygun hijyen malzemesi temizlenecektir.
- 14.Kullanılacak metal çatal, kaşık, bıçaklar gerekli hijyen şartlarında temizlendikten sonra kapalı alanlarda muhafaza edilecek ve el değmeden misafirlere sunulacaktır.
- 15.Yemek masaları ve mobilyalarının sıklıkla temasa maruz kalan yüzeyleri, (menü vb.) masa üstü ekipmanları (tek kullanımlık olanlar hariç) alkol bazlı ürünler ile her misafirin kullanımı sonrasında temizlenecektir.
- 16.Yemek masaları ve sandalyeler, servis malzemeleri, şeker, tuz, baharat, peçete, menü vb. malzemelerin her misafir kullanımından sonra silinerek uygun şekilde temizliği ve dezenfeksiyonu sağlanacaktır. Mümkünse tek kullanımlık şeker, tuz, baharat, peçete kullanılacaktır.
17. “Açık Büfe” uygulamasının sürdürülmesi durumunda; büfede bulunan yiyeceklerin misafirler tarafından alınmasını ve misafirlerin yiyeceklerle temas kurmasını engelleyici bir yöntem geliştirilecektir. İstenen yiyeceklerin önlemler dahilinde bir görevli tarafından misafirlere servis edilmesi sağlanacaktır.
- 18.Lokanta/restoranlar, misafir ve personelin ulaşabileceği alanlarda alkol bazlı el antiseptiği/dezenfektanı, talep edilmesi halinde verilmek üzere maske vb. hijyen malzemeleri bulunduracaktır.
- 19.Lokanta/restoran dışında self servis usulü ile yiyecek ve içecek hizmetinin mümkün olduğunca verilmemesi esas olacaktır. Bu tarz hizmet verilmesi durumunda açık büfeler için uygulanacak kurallar çerçevesinde yeme/içme sunumu yapılacaktır.

b. Yüzme Havuzları

Bu genelgenin “C) Temizlik ve Hijyen” bölümünde belirlenen şartlara ek olarak;

1. Havuz suyunun, havuz çevresinin temizliği ve hijyeni azami ölçüde sağlanacaktır.

2. Havuz suyundaki klor seviyesi açık havuzlarda 1-3 ppm, kapalı havuzlarda 1-1,5 ppm arasında tutularak klor seviyesinin periyodik olarak kontrolü sağlanacaktır.
3. Kapalı olan havuzların metrekaresi hesaplanarak aynı anda havuz alanında 4 metrekareye 1 kişi, havuzda 8 metrekareye 1 kişi olacak şekilde kişi sayısına sınırlandırma getirilecektir.
4. Temas ve izlem takibinin sağlanabilmesi amacıyla kapalı havuza girişler kayıt altına alınarak asgari 14 gün süreyle muhafaza edilecektir.
5. Misafirlerin havlulara temasını önlemek için havlu sunumu bir görevli tarafından gerekli koruyucu ekipmanlarla sağlanacak veya havlular poşetlenmiş bir şekilde misafirlere teslim edilecek ayrıca havluların günlük olarak değiştirilmesi ve her kullanım sonrasında en az 60° C ve üzerinde yıkanması sağlanacaktır.
6. Kullanıma sunulacak şezlong, sehpa vb. malzemelerin her kullanım sonrası uygun araçlarla temizliği/dezenfeksiyonu yapılacaktır.
7. Dinlenme koltukları ve şezlongların yerleştirilmesi esnasında mesafe kuralına (en az 1,5 metre) riayet edilecektir. (Aynı aileden olan, aynı odada veya evde konaklayan misafirler arasında sosyal mesafe şartı aranmaz.)
8. Çocuk kapalı yüzme havuzlarının da kapasitesi belirlenerek 8 metrekareye 1 çocuk olacak şekilde ebeveyn gözetiminde kullanılması sağlanacaktır.
9. Açık/kapalı havuzlarda Koronavirüs (Covid-19) kapsamındaki tüm işleyleten sorumlu en az bir personel sürekli olarak bulundurulacaktır.
10. Açık/kapalı havuzlarda toplu egzersiz, dalış dersleri vb. aktiviteler yapılmayacaktır.

c. Plajlar ve Yüzme Alanları

c.1. Plaj ve Yüzme Alanlarında Genel Önlemler

1. Plaj ve yüzme alanlarına Koronavirüs (Covid-19) salgınına ilişkin uyulması gereken hijyen kurallarının yer aldığı bilgilendirme panoları/levhaları yerleştirilecektir.
2. Plajlarda kullanılacak duşlarda duş bataryası, musluk, sabunluk vb. materyallerin mümkünse sensörlü olanlarının kullanımı teşvik edilecek ve bu alanların temizliği kurallara uygun şekilde yapılacak, düzenli olarak dezenfeksiyonu sağlanacaktır.
3. Plaj ve yüzme alanlarında bulunan kafe, restoran vb. hizmet bölümleri bu genelgenin *F/a* bölümünde belirlenen şartlar çerçevesinde hizmet sunacaktır.
4. Plaj ve yüzme alanları çevresinde bulunan içecek dolapları ve oturma grupları sıklıkla temizlenerek ve dezenfekte edilecek, bunların yanında kolay ulaşılabilecek şekilde el antiseptiği/dezenfektanı bulundurulacaktır.

5. Misafirlerin, nakit ödeme yerine mümkün olduğunca temassız pos cihazları, online ödeme vb. yöntemlerini tercih etmesi sağlanacaktır.

c.2. Personele Yönelik Önlemler

Bu genelgenin “**B) Personel ve Eğitim**” bölümünde belirlenen şartlara ek olarak;

1. Plaj ve yüzme alanlarında tüm işleyişten sorumlu en az bir personel sürekli olarak görev yapacaktır.
2. Plajlarda ve yüzme alanlarında hizmet verilirken en az 1 metrelik mesafe kuralına uyulacaktır.
3. Personelin dinlenme alanlarında da en az 1 metrelik mesafeyi koruması ve maske takmaya devam etmesi sağlanacaktır.

c.3. Plajlar ve Yüzme Alanlarında Ortam Düzenlemesi

1. Plaj alanında belirlenen/belirlenecek kapasitenin üzerinde kalabalık oluşmasını engellemek için gerekli önlemler alınacaktır.
2. Plaj alanlarına çalışanlar dahil 4 metrekareye bir kişi ve dinlenme alanları arası mesafe en az 1,5 metre mesafe olacak şekilde şezlonglar/dinlenme materyalleri yerleştirilecek, bu sistematikle hizmet verilecek alanların kapasitesi belirlenecektir. (Aynı aileden olan, aynı odada veya evde konaklayan misafirler arasında mesafe şartı aranmayacaktır.)
3. Gölgelekler arası mesafe şezlonglar arası mesafeye uygun olacak şekilde düzenlenecektir.
4. Localarda mesafe kurallarına uygun olarak düzenleme yapılacak, loca alanlarında 2 metrekareye 1 kişi olacak şekilde kapasite belirlenecektir. (Aynı aileden olan, aynı odada veya evde konaklayan misafirler arasında mesafe şartı aranmayacaktır.)
5. Soyunma kabinlerinin kullanımında mesafeye dikkat edilecek ve kabinler her kullanımdan sonra dezenfekte edilecektir.
6. Su etkinliklerine katılım göstermek isteyen müşterilerin kayıtları alınarak 14 gün süreyle muhafaza edilecektir.
7. Aynı anda birden fazla kişinin kullandığı su etkinlikleri (banana vb.) yapıp yapılmayacağı hususunda; Bilim Kurulu tarafından bu konuya ilişkin yayınlanacak rehber esas alınacaktır.
8. Tek kişinin kullandığı su etkinlikleri (jet ski, sörf vb.) yapılabilecek, etkinlik sonrasında kullanılan araç/ekipmanlar, can yelekleri su ve deterjanla temizlenecek/dezenfekte edilecektir.

9. Turizm amaçlı su altı ve su üstü sportif faaliyetlerinde kullanılan tüp, denge yeleği vb. ekipmanlar faaliyet süresince sadece bir kişi tarafından kullanılabilir ve kullanıldıktan sonra dezenfekte edilecektir.
10. Deniz paraşütü vb. su etkinliklerinde (çalışanlar dahil) tekne kapasitesinin %50'si kadar kişi alınacaktır.

c.4. Plajlar ve Yüzme Alanlarını Kullanan Müşterilere Yönelik Önlemler

Konaklama tesisinin genel misafirleri için alınacak önlemlere ilave olarak;

1. Ateş, öksürük, burun akıntısı, nefes darlığı gibi hastalık semptomları olan, Covid-19 hastası ve temaslı olan kişi/kişilerin plaj ve yüzme alanlarını kullanmalarına müsaade edilmeyecektir.
2. Covid-19 açısından riskli olan 65 yaş üzeri, yüksek tansiyon, kalp, şeker vb. hastalığı olan kişi/kişiler, plaj ve yüzme alanlarını kullanmaları esnasında dikkatli olmaları konusunda uyarılacaktır.
3. Misafirlerin kişilerle yüz yüze olma, konuşma vb. etkinliklerde mesafenin korunmasının yanı sıra maske takmaları da sağlanacaktır. Plaj ve yüzme alanlarına girişte maskesi olmayanlar için yeterli miktarda maske bulundurulacaktır.
4. Plajlarda el hijyenini sağlamak için, ellerin en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanması sağlanacaktır. (Antiseptik içeren sabun kullanmaya gerek yoktur, normal sabun yeterlidir. Su ve sabunun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği veya en az %70'lik alkol içeren kolonya kullanılmalıdır.)
5. Misafirlerin havlulara temasını önlemek için havlu sunumu bir görevli tarafından gerekli koruyucu ekipmanlarla sağlanacak veya havlular poşetlenmiş bir şekilde misafirlere teslim edilecek ayrıca havluların günlük olarak değiştirilmesi ve her kullanım sonrasında en az 60° C ve üzerinde yıkanması sağlanacaktır.
6. Deniz gözlüğü, şnorkel, palet gibi malzemeler kişiye özgü olacak, kimseyle paylaşılmayacaktır.
7. Koronavirüs (Covid-19) temas riskini artıracığından plaj ve yüzme alanlarında uzun süre kalınmaması, mesafe ve hijyen kurallarına uyulması yönünde gerekli uyarılar/ anonslar yapılacaktır.

c.5. Plajlar ve Yüzme Alanlarının Temizliği, Dezenfeksiyonu ve Havalandırılması

Bu genelgenin "**C) Temizlik ve Hijyen**" bölümünde belirlenen şartlara ilave olarak;

1. Yüzme alanlarında Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılmış dezenfektanlar kullanılacaktır.
2. Tesislerde duş yerleri ve tuvaletlerde mesafe kuralına dikkat edilecektir.

3. Duş, kabin, tuvalet vb. alanların kapı ve pencereleri açılarak sık sık havalandırılması sağlanacaktır.
4. Serinletme amacıyla vantilatör (su buharlılar dahil) kullanılmayacaktır.
5. Ödemelerde bu genelgenin Ç/7 maddesi esas alınacaktır.

d. Termal/Kaplıca Otellerinde Alınması Gereken İlave Önlemler

d.1. Termal/Kaplıca Havuzlarında Alınması Gereken Genel Önlemler

1. Termal/kaplıca alanları mümkünse randevu sistemi ile çalışacaktır. Yapılan bütün işlemler (tarih, müşterinin hangi alanları kullandığı, hizmet eden personel ile giriş-çıkış saatleri) kayıt altına alınacaktır.
2. Termal/kaplıca alanlarına, Covid-19 salgını ile ilgili olarak uyulması gereken hijyen kurallarının yer aldığı bilgilendirme panoları/levhaları yerleştirilecektir.
3. Termal/kaplıca alanlarının girişinde alkol bazlı el antiseptiği veya en az %70'lik alkol içeren kolonya bulundurulacaktır. El antiseptiğinin/dezenfektanının doluluk durumu belirli aralıklarla kontrol edilecek ve her zaman dolu olması sağlanacaktır.
4. Termal/kaplıcalarda ağız burun ve yüze yakın temas içeren masaj, peloidoterapi gibi uygulamalar Covid-19 bulaşı açısından riskli olduğundan yapılmayacaktır.
5. Termal/kaplıca alanlarında toplu egzersiz, inhaloterapi gibi aktiviteler yapılmayacaktır.
6. Duş bataryası, musluk, sabunluk gibi malzemelerin sensörlü olanlarının kullanımı tercih edilecek ve bu malzemelerin temizliği, kurallara uygun bir şekilde yapılacak, dezenfeksiyonu ise düzenli olarak sağlanacaktır.
7. Termal/kaplıca kısımlarındaki açık ve kapalı termal havuzlara ilişkin bu Genelgenin *F/b bölümüne* göre hareket edilecektir.
8. Termal/kaplıca alanlarında bulunan kafe, restoran vb. tesisler bu Genelgenin *F/a bölümünde* belirlenen şartlar çerçevesinde hizmet sunacaktır.
9. Konaklama tesisi içinde müstakil bir termal/kaplıca hizmeti veriliyor ise hizmet sunulan tüm alanların metrekaresi hesaplanarak aynı anda kaplıcada 4 metrekareye 1 kişi olacak şekilde kişi sayısına sınırlandırma getirilecektir.

d.2. Personele Yönelik Önlemler

Bu genelgenin "*B) Personel ve Eğitim*" bölümünde belirlenen şartlara ek olarak;

1. Kaplıcalarda Covid-19 kapsamındaki tüm işleyleten sorumlu en az bir personel sürekli olarak görev yapacaktır.

2. Kaplıcalarda hizmet verme sırasında en az 1 metre olan mesafe kuralına uyulacaktır.
3. Çalışan personelin buharlı ortamlar dışındaki ön ofis, resepsiyon ve dinlenme alanlarında kuralına uygun tıbbi/bez maske ve yüz koruyucu siperlik kullanması ve 1 metrelik mesafe kuralına riayet etmesi sağlanacaktır.

d.3. Termal/Kaplıca Kısımlarında Çalışan Sağlık Personeline Yönelik Önlemler

1. Sağlık personeli, muayene, tıbbi müdahale gibi Koronavirüs (Covid-19) açısından riskli girişimler yapabilmesi nedeniyle standart enfeksiyon kontrol önlemlerine uygun çalışacaktır.
2. Sağlık personeli tıbbi/bez maske takacak, aerosol oluşturan işlemler sırasında FFP2/N95 maskenin yanı sıra eldiven ve yüz koruyucu siperlik kullanacaktır.
3. Sağlık personeli, kaplıcayı kullanan kişi/kişileri günlük olarak takip edecektir.

d.4. Termal/Kaplıca Kısımlarını Kullanan Müşterilere Yönelik Önlemler

Konaklama tesisinin genel misafirleri için alınacak önlemlere ilave olarak;

1. Mesafenin sağlanamadığı sıra banyosu gibi alanlarda, banyoların bir atlanarak (bir dolu bir boş olacak şekilde) kullanılmasına yönelik planlama yapılacaktır.
2. Girişte maskesi olmayanlar için yeteri kadar maske bulundurulacaktır.
3. Kişilerin mümkünse kendilerine ait havlu, bornoz ve peştemal getirmesi/kullanması teşvik edilecektir. İşletme tarafından sağlanan havlular kişiye özel olacak, havlu, bornoz, peştemal vb. tekstil ürünlerinin her kullanım sonrası en az 60⁰ C'de yıkanması sağlanacaktır.
4. Müşterilerin kaplıca havuzu ve sıra banyosu çevresindeki plastik ve metal yüzeylere dokunması halinde ellerini su ve sabunla yıkamaları ya da el antiseptiği kullanmaları sağlanacaktır.
5. Koronavirüs (Covid-19) temas riskini artıracığından kaplıca havuzu ve sıra banyosunda uzun süre kalınmaması yönünde gerekli uyarılar yapılacaktır.
6. Özellikle tuvalet eğitimi tamamlamamış olan bebek/çocukların havuz ve banyoları kullanmasına müsaade edilmeyecektir.
7. Çocukların mesafeyi korumaları zor olacağından ebeveynlerinin gözetiminde havuz ve banyoları kullanmalarına müsaade edilecektir.

d.5. Termal/Kaplıca Alanlarında Ortam Düzenlemesi

Bu genelgenin *F/d.1* bölümünde belirlenen şartlara ilave olarak;

1. Kaplıca girişinde kalabalık oluşmasını engellemek için, dış kapıya içeriye girilmesini engelleyecek basit bir uyarıcı/engelleyici koyulacaktır.
2. Bütün kullanım alanlarında (özellikle havuz girişlerinde) kullanıcıların duş alabilmelerini ve ayak dezenfeksiyonu yapabilmelerini sağlayacak yerler ve düzenekler bulundurulacak ve bunların kullanımı zorunlu hale getirilecektir.
3. Dinlenme koltukları ve şezlonglar arasında en az 1,5 metre bulunacaktır.
4. Havuz kenarında yemek yenilmesine, çay/kahve/su içilmesine müsaade edilmeyecektir.
5. Soyunma odalarında mesafe kuralına dikkat edilecek ve kabinler her kullanımdan sonra temizlenecektir.
6. Fizik tedavi birimlerinde kullanılan cihazların mesafe kuralına göre yerleştirilmesi sağlanacaktır.
7. Fizik tedavi birimlerinde kişisel odalardaki uygulamalar sırasında mesafe kuralına dikkat edilecek, bu alanlarda çoklu kullanıma izin verilmeyecektir.
8. Aynı anda birden fazla kişinin katıldığı tedaviler (inhalatoryum, egzersiz, fizik tedavi uygulamaları vb.) salgın süresince uygulanmayacaktır.

d.6. Termal/Kaplıca Alanların Temizliği, Dezenfeksiyonu ve Havalandırılması

Bu genelgenin “C) Temizlik ve Hijyen” bölümünde belirlenen şartlara ilave olarak;

1. Tekerlekli sandalye ve rehabilitasyon amacı ile kullanılan araç-gerecin her kullanımdan sonra uygun şekilde temizliği yapılacaktır.
2. Termal/kaplıcalarda Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılmış dezenfektanlar kullanılacaktır.
3. Termal/kaplıcalarda banyo, duş yerleri ve tuvaletlerde mesafe kuralına dikkat edilecektir.
4. Ödemelerde bu genelgenin *Ç/7 maddesi* esas alınacaktır.
5. Merkezi havalandırma sistemleri bulunan yerlerde havalandırma işlemi temiz hava sirkülasyonunu sağlayacak şekilde düzenlenecek, Sağlık Bakanlığı Bilim Kurulu ile bu konuda yetkili kurum ve kuruluşlarının belirlediği standartlara göre havalandırma ve klima sistemleri çalıştırılacaktır.

e- Sauna, Hamam ve SPA

e.1. Personele Yönelik Önlemler

Bu genelgenin “B) Personel ve Eğitim” bölümünde belirlenen şartlar esas alınarak;

1. Personelin tümü hamam, sauna, buhar odaları dışındaki ön ofis, resepsiyon ve dinlenme alanlarında kuralına uygun şekilde maske kullanacaktır. Maske nemlendikçe ya da kirlendikçe değiştirilecek, bu işlemin öncesinde ve sonrasında el antiseptiği kullanılacaktır.

e.2. Hamam, Sauna, Buhar Odaları ile Kapalı Havuz ve Jakuzileri Kullanan Müşterilere Yönelik Önlemler

Bu Genelgenin *F/d.4 bölümünde* belirlenen şartlara ilave olarak;

1. Kese, lif, sünger gibi müşteri tarafından kullanılacak malzemeler müşteriye özel olacak ve başka bir müşteri tarafından kullanılmayacaktır.
2. Ortak kullanılan materyaller (hamam tası vb.) ise her kullanım sonrasında su ve sabunla mutlaka yıkanacak, dezenfekte edilecektir.

e.3. Hamam, Sauna, Buhar Odaları ile Kapalı Havuz ve Jakuzilerde Genel Önlemler

1. Bu alanlara Covid-19 ile ilgili uyulması gereken kuralları içeren afişler herkes tarafından görülebilecek şekilde asılacaktır.
2. Mikrobiyolojik kalite için rutin testler mevzuata uygun olarak yapılacaktır.
3. Kapalı havuzlarda toplu egzersiz, dalış dersleri vb. aktivitelere müsaade edilmeyecektir.
4. Duş bataryası, musluk, sabunluk vb. malzemelerin mümkünse sensörlü olanları kullanılacaktır.
5. Bu alanlardaki kafe, restoran vb. hizmet bölümleri bu Genelgenin *F/a bölümünde* belirlenen şartlar çerçevesinde hizmet sunacaktır.
6. Bu alanların otel, apart otel vb. konaklama tesisi içinde olması durumunda; Sağlık Bakanlığının “*Konaklama Tesisleri İçin Korunma ve Kontrol Önerileri*”nde yer verilen usul ve esaslara uyulacaktır.

e.4. Hamam, Sauna, Buhar Odaları ile Kapalı Havuz ve Jakuzilerde Ortam Düzenlemesi

Bu genelgenin *F/d.1 bölümünde* belirlenen şartlara ilave önlem olarak;

1. Hamam, sauna, buhar odaları ve jakuzilerde (çalışanlar dahil) 4 metrekareye 1 kişi olacak şekilde kapasite belirlenecektir.
2. Kapalı havuzlarda 8 metrekareye 1 kişi olacak şekilde kapasite belirlenecektir.

e.5. Hamam, Sauna, Buhar Odaları ile Kapalı Havuz ve Jakuzilerin Temizliği, Dezenfeksiyonu ve Havalandırılması

Bu Genelgenin *F/d.6 bölümünde* belirlenen şartların uygulanması esas olacaktır.

1. Serinleme amacıyla vantilatör (su buharlılar dahil) kullanılmasına müsaade edilmeyecektir.

f- Plaj, Yüzme Alanları ve Kapalı Havuzlarda Çalışan Cankurtaranlara Yönelik Önlemler

1. Cankurtaranlar, kişisel koruyucu ekipman (FFP2/N95 maske, eldiven, şeffaf yüz koruyucu siperlik) kullanılması esasına riayet edecektir.
2. Resüsitasyon (canlandırma) işlemi; suni solunum maskesi, balon ventilasyon ile sağlanacaktır.
3. Cankurtaranlar canlandırma ve ilkyardım gibi Covid-19 açısından risk taşıyan işlemler yaptığından standart enfeksiyon kontrol önlemlerine uygun şekilde çalışmaları sağlanacaktır.
4. Canlandırma ve ilkyardım işlemlerinin 1 metreden yakın temas gerektiren ve aerosol oluşturan işlemler olması nedeniyle suni solunum maskesi ve balon ventilasyon kullanılacak, ağızdan ağıza solunum tercih edilmeyecektir.

g- Spor Salonları/tesislerinde Alınması Gereken Genel Önlemler

1. Spor salonlarına, Covid-19 ile ilgili mücadele kapsamında uyulması gereken kuralları içeren afişler (el yıkama, maske kullanımı ve spor salonunun içinde uyulması gereken kurallar) asılacaktır.
2. Spor salonlarının girişlerinde uygulanan parmak/avuç izine dayalı geçiş sistemleri salgın süresince kullanılmayacaktır.
3. Spor salonlarında görevli personel ile misafir/üyelerin tıbbi/bez maske kullanması zorunlu olacaktır. (Bu kapsamda, personel ve misafir/üyelerin spor faaliyetleri dışında maske kullanması hususuna özellikle dikkat edilecektir.)
4. Spor salonlarında misafir/üye ve personel tarafından kullanılmak üzere alkol bazlı el antiseptiği bulundurulacak ve anılan kişi/kişilerin ellerini dezenfektan ile temizledikten sonra spor yapacakları alana geçmeleri hususuna dikkat edilecektir.
5. Spor salonunun kapasitesi her 6 m²'ye bir kişi olacak şekilde belirlenecektir.
6. Spor salonlarındaki çalışma koşulları nedeniyle müşterilerin birbiri ve çalışanlarla yakın teması söz konusu olduğundan mesafe kuralının en az 2 metre olacak şekilde uygulanmasına yönelik gerekli tedbirler alınacaktır.
7. Spor salonundaki ekipmanlar (koşu bandı/bisiklet vb.) arasında en az 2 metrelik bir mesafe olacak ve bu doğrultuda gerekli düzenlemeler yapılacaktır.
8. Misafir/üyeler randevu ile kabul edilecektir.

9. Belirlenen sayıda müşteri olması halinde yeni üye girişini engellemek üzere giriş kapısının her iki tarafından tutturularak asılabilecek nitelikte basit kırmızı renkli bir kordon/şerit, plastik duba vb. materyallerin iş yerlerinde bulundurulması sağlanacak ya da bu amaca hizmet edebilecek alternatif bir sistem kurulacaktır.
10. Müşterilerin giriş/çıkış saatleri kayıt altına alınacaktır.
11. Spor salonları, üyeleri ile yaptıkları üyelik sözleşmelerine Covid-19 politikaları ve rezervasyon prosedürleri ile ilgili açıklama ekleyecektir.
12. İlgili federasyonların izni ile yapılacak müsabaka, antrenman ve hazırlık süreçleri hariç olmak üzere spor merkezleri, tesisleri ve salonlarında (açık alanlar dahil) takım ve temas halindeki sporlar, müsabakalar, eğlence amaçlı maçlar veya kişilerin birbirleriyle yakın temasını gerektiren (futbol, basketbol, voleybol, tekvando, güreş, karate vb.) antrenmanlar yapılmayacaktır.
13. Güreş, karate, boks, taekwando vb. spor faaliyetlerinin temassız antrenmanları ile diğer spor amaçlı etkinlikler (yoga, plates, zumba vb.) metrekareye düşen insan sayısını ve 2 metre mesafe şartını ihlal etmemek şartı ile yapılabilecektir.
14. Herkes tarafından ortak kullanılan su sebili vb. araçların kullanımına izin verilmeyecek, self servis yiyecek ve içecek ikramları ancak bir çalışan tarafından gerekli hijyen şartları sağlandıktan sonra yapılabilecektir.
15. Müşterilere kendi içeceklerini getirmeleri hususunda bilgi verilecektir.
16. Müşterilerin kullandığı egzersiz araçlarının yanlarına Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılmış ve dezenfektan özelliği olan mendiller konulacaktır.
17. Salgın süresince spor salonuna izleyici misafir alınmayacaktır.
18. Egzersiz aralarındaki dinlenme molaları dışında spor salonlarında müşterilerin beklemesine izin verilmeyecektir.
19. Bulaş riskini önlemek adına spor salonlarında gazete, dergi vb. materyaller bulundurulmayacaktır.
20. Sabit veya hareketli bütün alet ve cihazların elle ve vücutla temas edilen noktaları her müşteri/üye kullanımı sonrasında mutlaka silinerek dezenfekte edilecektir. Kullanımdan sonra cihazların silinmesi ile ilgili uyarı afişleri spor salonu içinde farklı noktalara asılacaktır. Bu konuda sesli anonslar yapılacaktır.
21. Üye/müşterilere kartla temassız ödeme yapabilecekleri hatırlatılarak mümkün olduğunca nakit ödemeden kaçınılması sağlanacak, üyelerin temas ettiği/edeceği ödeme terminali (post cihazı vb.) her müşteriden sonra mutlaka %70'lik alkol ile temizlenecek/dezenfekte edilecektir.

g.1. Misafir/Üyelere Yönelik Önlemler

Bu Genelgenin “A) Genel Esaslar” ve “Ç) Misafirlerin Tesise Girişi” bölümlerinde belirlenen şartlara ilave olarak;

1. Spor salonlarına girişte herkesin (çalışanlar dahil) ateş ölçümü yapılacak ve ateşinin 38° C’den yüksek olduğu tespit edilen kişi/kişiler içeri alınmayarak ilgili sağlık kuruluşlarına yönlendirilecektir.
2. Ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı vb. hastalık semptomları olanlar ile Covid-19 tanısı alan ya da Covid-19 temaslı olması nedeniyle takibe giren kişi/kişiler spor salonlarına alınmayacaktır.
3. Misafir/üyelerin spor salonlarından istifade edebilmesi için randevu sistemi oluşturulacak ve misafir/üyelerin randevu saati dışında salona girmelerine izin verilmeyecektir.
4. Misafir/üyelerin kişisel malzemelerini yanlarında getirebilecekleri hususu randevu aşamasında spor salonu yetkililerince bildirilecektir.
5. Havluların işletme tarafından karşılanması halinde poşetli ve temiz olması veya görevli bir personel tarafından verilmesi, mat vb. malzemelerin de her kullanımının sonrasında gerekli dezenfeksiyonunun sağlanmasına dikkat edilecektir.
6. Misafir/üyelerin temasa mahal verecek hareketlerde bulunmamaları için spor salonu yetkililerince gerekli uyarılar yapılacaktır.
7. Spor salonu içinde mecbur olmadıkça yüzeylere dokunulmayacak aksi bir durumda eller su ve sabun ile yıkanacaktır.

g.2. Personele Yönelik Önlemler

Bu Genelgenin “B) Personel ve Eğitim” bölümünde belirlenen şartlar esas alınacaktır.

1. Personelin Covid-19’un bulaş yolları ve korunma önlemleri hususunda bilgilendirilmesi sağlanacaktır.
2. Covid-19 tanısı alan ya da Covid-19 temaslı olması nedeniyle takibe giren personel çalıştırılmayacaktır.
3. Personelin çalışırken ateş, öksürük, burun akıntısı, nefes darlığı vb. hastalık semptomları gelişirse; tıbbi maske takılarak izole edilecek ve ivedilikle ilgili sağlık kuruluşlarına yönlendirilecektir.
4. Personelin tamamının uygun nitelikte tıbbi maske takması, maskenin nemlenmesi ya da kirlenmesi halinde değiştirilmesi, yeni maskenin takılması esnasında ise el temizliğine gereken özenin gösterilmesi hususuna riayet edilecektir.

5. Personelin el hijyenine dikkat etmesi sağlanacaktır. El hijyenini sağlamak için; eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanacak, su ve sabunun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılacaktır.

6. Personelin dinlenme alanlarında da en az 1 metrelik mesafeyi koruması ve maske takmaya devam etmesi sağlanacaktır. Ayrıca yemek yerken ya da su/çay/kahve içilirken, maske çıkarılacağı için bunun yapıldığı kapalı alanlarda aynı anda birden fazla kişinin bulunmaması sağlanacaktır.

g.3. Spor Salonlarının Temizlenmesi, Dezenfeksiyonu ve Havalandırılması

Bu Genelgenin “C) *Temizlik ve Hijyen*” bölümünde belirlenen şartlara ilave olarak;

1. Tüm alanların temizliği, yüzeyin niteliğine göre standartlara uygun ürün kullanılması suretiyle uygun sıklıkta yapılacaktır.
2. Yer ve yüzeylerin temizliğinde nemli silme-paspaslama tercih edilecek, fırça ile süpürme işlemlerinden kaçınılacaktır.
3. Spor salonlarının temizliğinde özellikle sık dokunulan yüzeylerin (kapı kolları, telefon ahizeleri, masa yüzeyleri, spor aletlerinin el ve vücuda sık değdiği tespit edilen bölümleri vb.) temizliğine dikkat edilecek, elle temasın yoğun olduğu yerler sık sık su ve deterjanla temizlenecek, 1/100 oranında sulandırılmış çamaşır suyu ile (yazar kasa, bilgisayar klavyeleri, telefon ve diğer cihaz yüzeyleri) anılan alanların dezenfeksiyonu sağlanacak, klor bileşenlerinin zarar verdiği yüzeylerde ise %70’lik alkol bazlı ürünler kullanılacaktır.
4. Koşu bantları, bisikletler, ağırlık aletleri vb. teçhizat her kullanımdan sonra düzenli olarak temizlenecektir.
5. Genel kullanım alanları ve misafir/üye tuvaletlerinin girişlerinde dezenfektan bulundurulacaktır.
6. Misafir/üyelerin kullanımına ayrılan tuvaletlerin giriş kapıları mümkünse otomatik kapı sistemi olarak düzenlenecek, düzenlememesi halinde kapı kollarının sık sık dezenfeksiyonu sağlanacaktır.
7. Tuvaletlerde teması mümkün olduğunca azaltabilmek amacıyla muslukların, sıvı sabun ünitelerinin mümkünse fotoselli olması sağlanacaktır.
8. Tuvaletlerde el kurutma fanları kapatılarak kullanım dışı bırakılacak, bunların yerine tek kullanımlık kağıt havlu kullanılacaktır. Bu alanlarda devamlı ve yeterli miktarda sıvı sabun, tuvalet kağıdı ve kağıt havlu bulundurulacaktır.
9. Merkezi havalandırma sistemleri bulunan spor salonlarının havalandırması temiz hava sirkülasyonunu sağlayacak şekilde düzenlenecek, havalandırma sistemlerinin bakımı ve filtre değişimleri üretici firma önerileri doğrultusunda yapılacak, klima ve vantilatör kullanılmayacaktır.

10. Misafir/üyeler için tek kullanımlık tekstil malzemeleri kullanılacak ya da her kullanım sonrasında bu malzemeler en az 60⁰ C'de yıkanacaktır.

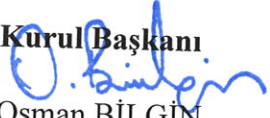
G) Denetim

Koronavirüs salgını ile ilgili alınacak tedbirlerin denetimi kapsamında turizm işletme belgeli olan konaklama tesislerinin denetiminin bu Genelgede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde Kültür ve Turizm Bakanlığınca (valilik/kaymakamlıklarca şikâyet ve gerekli hallerde denetim yetkisi saklı kalmak şartı ile) turizm işletme belgeli olanlar dışındaki tesislerin denetiminin Valilik/Kaymakamlıklarca içinde halk sağlığı uzmanı, yerel yönetim temsilcileri, iş sağlığı uzmanı, makine mühendisinin bulunduğu asgari beş kişilik bir komisyon tarafından en az **on beş günde bir** denetlenmesi sağlanacaktır.

Yukarıda belirtilen sınırlamalara/kurallara/tedbirlere uymayanlara Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 282. maddesi gereğince idari para cezası verilmesine, aykırılığın durumuna göre Kanunun ilgili maddeleri gereğince işlem yapılmasına, konusu suç teşkil eden davranışlara ilişkin Türk Ceza Kanununun 195. maddesi kapsamında gerekli adli işlemlerin başlatılmasına,

Oybirliği ile karar verildi.

Kurul Başkanı

Osman BİLGİN

Vali

T.C.
KIRKLARELİ VALİLİĞİ
İL UMUMİ HIFZISSİHHA KURULU KARARI

Karar Tarihi : 02.06.2020
Karar No : 2020/56

Arda KOLCULAR
Belediye Başkan Yardımcısı
Kırklareli Belediyesi

Bilal KUŞOĞLU
Genel Sekreter

İL Özel İdaresi

Hüseyin KALKAN
İL Millî Eğitim Müdürü

İL Millî Eğitim Müdürlüğü

İL Sağlık Müdürlüğü
Dr. Çiğdem CERİT
İL Sağlık Müdürü

Esoy CANBEK
Çevre Şehircilik İl Müdürü
Müdürlüğü

Funda ÖZEL
İL Müdürü V.
İL Tarım ve Orman
Müdürlüğü

İL Sağlık Müdürlüğü
Dr. Ayçin UĞUR
Halk Sağ. Hiz. Başkanı

Kırklareli Devlet Hastanesi
Uzm. Dr. Camiye ATAM
Kırklareli Devlet Hastanesi
Başhekim

Merkez İlçe T.S.M. Başkan
B. Cevat ATALAY
Dip. Tes. No: 29328
Kırklareli Merkez Toplum Sağlığı
Merkezi Başkanı

Ecz. Adnan BIYIKLI
Serbest Eczacı

KATILIM OLMADI
Serbest Hekim

KATILIM OLMADI
Garnizon Tabibi